LIBRIS | We know books

Tudora Pițilă

Cleopatra Mihăilescu

Camelia Coman

Matematică

Caietul elevului pentru clasa a III-a

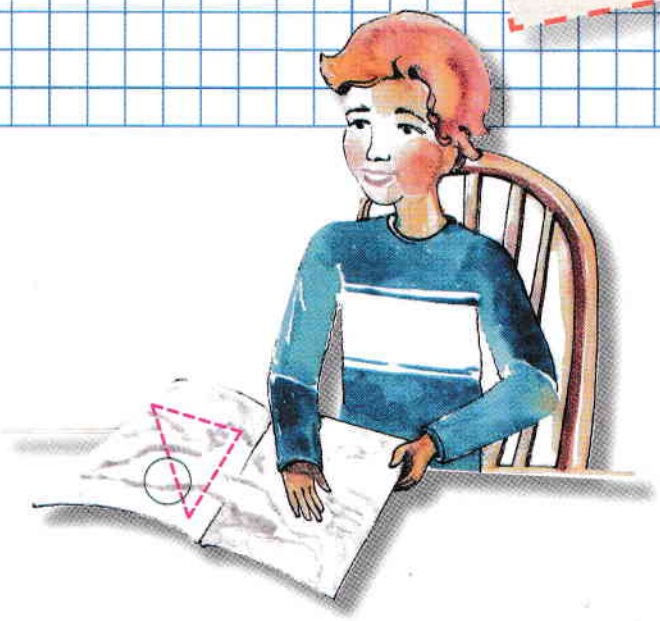

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ S.A.

LIBRIS | We know books

CUPRINS

Recapitulare din clasa a II-a 4
Evaluare 6

UNITATEA 1. Numerele naturale de la 0 la 10 000 7
Formarea, citirea și scrierea numerelor naturale de la 0 la 10 000....8
Compararea numerelor naturale de la 0 la 10 000....10
Ordonarea numerelor naturale de la 0 la 10 000 11
Rotunjirea numerelor naturale de la 0 la 10 000....12
Formarea, citirea și scrierea numerelor cu cifre romane....13
RECAPITULARE....14
EVALUARE 16

UNITATEA 2. Adunarea și scăderea numerelor naturale de la 1 la 10 000, fără trecere și cu trecere peste ordin 17
Adunarea numerelor naturale de la 0 la 10 000, fără trecere peste ordin 18
Adunarea numerelor naturale de la 0 la 10 000, cu trecere peste ordinul unităților....19
Adunarea numerelor naturale de la 0 la 10 000, cu trecere peste ordinul zecilor 21
Adunarea numerelor naturale de la 0 la 10 000, cu trecere peste ordinul sutelor 22
Proprietățile adunării....23
Scăderea numerelor naturale de la 0 la 10 000 fără trecere peste ordin 24
Scăderea numerelor naturale de la 0 la 10 000, cu împrumut de la ordinul zecilor....25
Scăderea numerelor naturale de la 0 la 10 000, cu împrumut de la ordinul sutelor....26
Scăderea numerelor naturale de la 0 la 10 000, cu împrumut de la ordinul miilor....27
Proba adunării. Proba scăderii....28
Aflarea numărului necunoscut 29
RECAPITULARE....30
EVALUARE 32

UNITATEA 3. Înmulțirea numerelor naturale de la 0 la 10 000....33
Înmulțirea a două numere naturale de o cifră (tabla înmulțirii)....34
Proprietățiale operației de înmulțire 36
Proba 37
Înmulțirea unui număr natural de două cifre cu un număr de o cifră....38
Înmulțirea unui număr natural de trei cifre cu un număr de o cifră....39
Înmulțirea unui număr natural cu 10 sau 100 40
Înmulțirea când unul sau ambii factori conține sau se termină cu cifra 0....41
Înmulțirea când ambii factori au două cifre 42
Înmulțirea când ambii factori au trei cifre cu un număr de două cifre 43
RECAPITULARE....44
EVALUARE 46

UNITATEA 4. Împărțirea numerelor naturale de la 0 la 100 47
Împărțirea numerelor naturale....48
Proba împărțirii....49
Cazuri speciale de împărțire 50
Împărțirea unui număr natural de două cifre la un număr de o cifră, cu restul 0 51
Ordinea efectuării operațiilor 53
Folosirea parantezelor rotunde 54
RECAPITULARE....55
EVALUARE 56

UNITATEA 5. Probleme cu cele patru operații 57
Transformarea problemelor prin schimbarea datelor numerice sau a întrebării 58
Transformarea problemelor prin schimbarea operației matematice 59
Compunerea de probleme....60
RECAPITULARE....62
EVALUARE 64

UNITATEA 6. Fracții....65
FRACȚII. Numitor și numărător....67
Compararea fracțiilor cu același numitor 68
Ordonarea fracțiilor cu același numitor....69
RECAPITULARE....70
EVALUARE 72

UNITATEA 7. Probleme. Localizarea unor obiecte în spațiu și în reprezentări. Organizarea și reprezentarea datelor în tabele și grafice....73
Probleme care se rezolvă prin metoda grafică (figurativă) 74
Probleme cu cele patru operații 76
Localizarea unor obiecte în spațiu și în reprezentări. Coordonate într-o reprezentare grafică sub formă de rețea....77
Organizarea datelor în tabele și grafice 78
RECAPITULARE....79
EVALUARE 80

UNITATEA 8. Elemente de geometrie 89
Punctul. Dreapta. Semidreapta. Segmentul de dreaptă. Linia frântă. Linia dreaptă 82
Unghiul 84
Poligoane. Pătrat. Dreptunghi. Triunghi....85
Perimetrul....86
Cercul....87
Axa de simetrie....88
Corpuri geometrice. Cilindrul, sfera, conul 89
Corpuri geometrice. Cubul 90
Corpuri geometrice. Paralelipipedul....91
RECAPITULARE....92
EVALUARE 94

UNITATEA 9. Unități de măsură 121
Măsurarea lungimilor. Metrul, submultiplii și multiplii metrului ...96
Unități de măsură pentru volumul lichidelor....97
Măsurarea masei corpurilor 98
Unități de măsură pentru timp. Ora. Citirea ceasului 99
Unități de măsură pentru timp. Ziua, săptămâna, anul....100
Unități monetare. Leul și banul 101
Unități monetare. Euro și eurocentul 102
RECAPITULARE....103
EVALUARE 105

LIBRIS We know books

RECAPITULARE DIN CLASA A II-A

1 Desenează bile pe numărători pentru a forma numerele date.

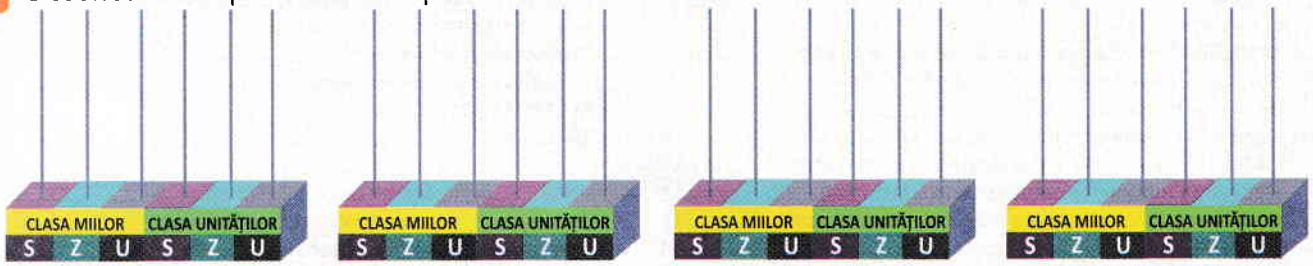

3 2 1	2 0 7	9 0 6	7 6 0

2 Taie bile de pe numărători pentru a corespunde cu numerele date.

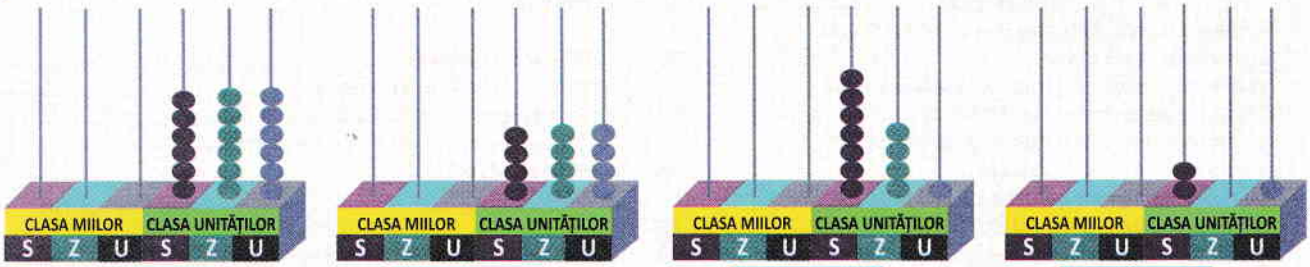

6 4 5	2 0 4	7 5 0	2 0 0

3 Scrie câte trei numere de trei cifre care au cifra:

a) 4 la ordinul zecilor; **b)** 3 la ordinul sutelor; **c)** 1 la ordinul zecilor; **d)** 0 la ordinul unităților.

4 Realizează corespondența între scrierea cu litere și cea cu cifre pentru numerele date.

o sută șaptezeci și nouă	8 0
optzeci	5 0 3
o mie	1 7 9
cinci sute trei	1 0 0 0

5 Subliniază numerele pare din fiecare coloană.

a)	**b)**	**c)**	**d)**	**e)**
705	908	891	770	104
000	112	000	863	628
896	750	055	526	182

LIBRIS We know books

6 Calculează:

7 × 3 = ☐☐	18 : 3 = ☐☐	6 × 4 = ☐☐	8 × 4 = ☐☐
9 × 4 = ☐☐	35 : 7 = ☐☐	27 : 3 = ☐☐	45 : 5 = ☐☐
5 × 2 = ☐☐	72 : 8 = ☐☐	9 × 5 = ☐☐	7 × 8 = ☐☐
8 × 6 = ☐☐	63 : 9 = ☐☐	56 : 7 = ☐☐	54 : 9 = ☐☐

7 Scrie fracția reprezentată de partea necolorată, ca în model.

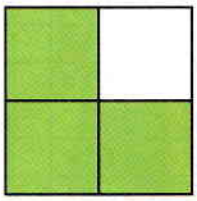

$\frac{1}{4}$

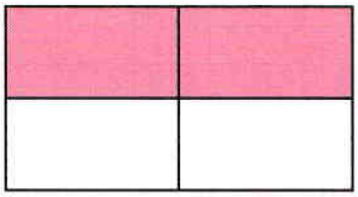

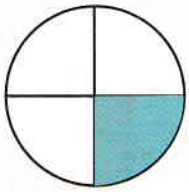

8 Bifează corpurile geometrice, ca în modelul dat.

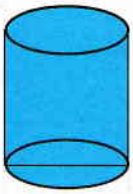

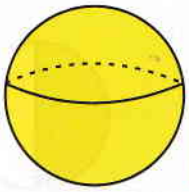

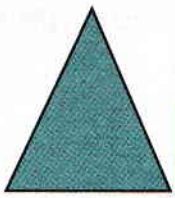

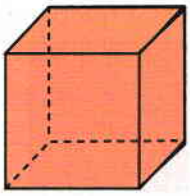

9 Realizează corespondențele potrivite, ca în model.

metrul — litrul — minutul — ora — kilogramul

masa — lungimea — timpul — capacitatea

10 Află valoarea totală reprezentată de bancnote.

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

11 Notează datele următoare în graficele cu bare:

- Clasa I → 23 de elevi; clasa a II-a → 25 de elevi;
- 100 de mere; 300 de pere; 250 de pere.

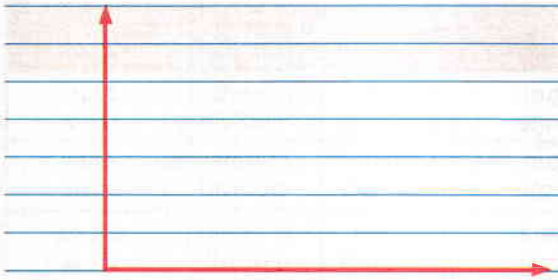

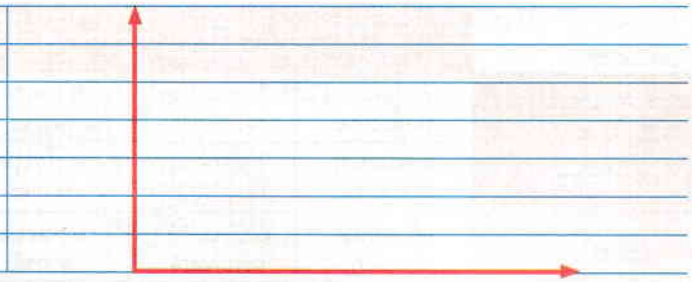

LIBRIS We know books

EVALUARE INIȚIALĂ

1 Transcrie numerele formate din sute, zeci și unități.

642 ; 89 ; 7 ; 167 ; 99 ; 586 ; 8 .

2 Calculează:

1 4 6 + 7 2 3 =	6 5 3 + 2 4 5 =	3 0 8 + 2 0 1 =
8 3 2 − 1 2 1 =	9 1 6 − 8 1 4 =	7 5 3 − 4 4 3 =
8 × 9 =	9 × 4 =	7 × 6 =
2 1 : 3 =	5 6 : 7 =	6 3 : 9 =

3 Scrie fracțiile reprezentate de părțile necolorate.

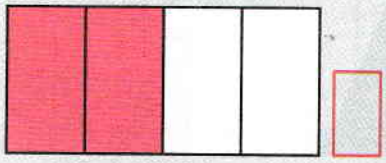

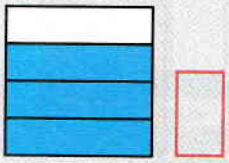

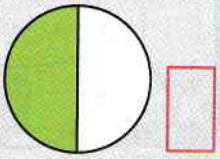

4 Colorează figurile plane.

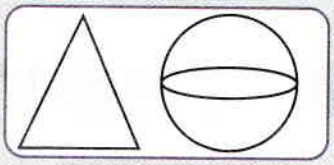

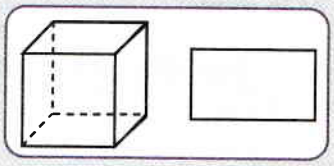

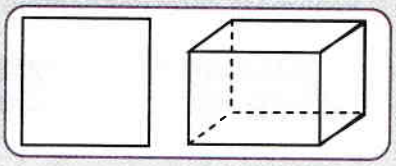

5 Scrie, prescurtat, denumirea unităților de măsură.

8 metri = ☐☐☐ 59 litri = ☐☐☐ 16 kilograme = ☐☐☐

6 Notează termenii potriviți în casete, după modelul dat.

azi → mâine

7 Scrie denumirea unei luni corespunzătoare anotimpului indicat.

vara → ☐ iarna → ☐ toamna → ☐

Item / Calificativ	1	2	3	4	5	6	7
Foarte bine	3 numere transcrise	3 coloane rezolvate	3 fracții scrise	3 figuri colorate	3 scrieri prescurtate	3 termeni potriviți	3 luni scrise
Bine	2 numere transcrise	2 coloane rezolvate	2 fracții scrise	2 figuri colorate	2 scrieri prescurtate	2 termeni potriviți	2 luni scrise
Suficient	un număr transcris	o coloană rezolvată	o fracție scrisă	o figură colorată	o scriere prescurtată	un termen potrivit	o lună scrisă

LIBRIS We know books

Unitatea I

Numerele naturale de la 0 la 10 000

- **Formarea, citirea și scrierea numerelor naturale de la 0 la 10 000**
- **Compararea numerelor naturale de la 0 la 10 000**
- **Ordonarea numerelor naturale de la 0 la 10 000**
- **Rotunjirea numerelor naturale de la 0 la 10 000**
- **Formarea, citirea și scrierea numerelor cu cifre romane**

RECAPITULARE

EVALUARE

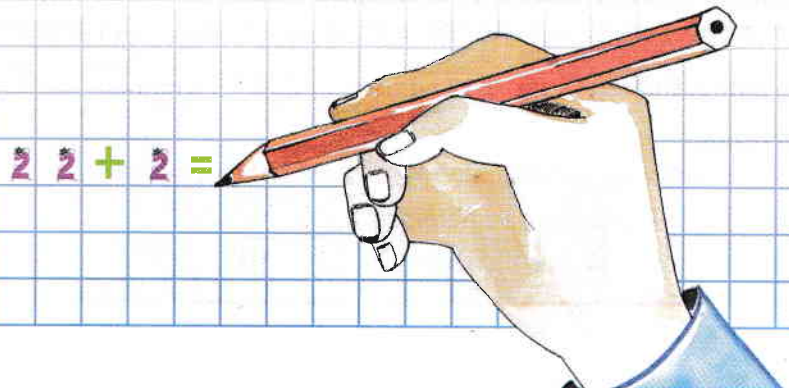

LIBRIS We know books

I NUMERELE NATURALE CUPRINSE ÎNTRE 0 ȘI 10 000

Formarea, citirea și scrierea numerelor naturale de la 0 la 10 000

1 Scrie, ca în model, numerele formate din:

a) 3 mii, 5 sute, 8 zeci și 6 unități → 3 5 8 6

b) 8 mii, 8 zeci și 8 unități →

c) o mie, o sută, o zece și o unitate →

d) 4 mii, 4 sute și o unitate →

e) 9 mii, 7 zeci și 9 unități →

f) 5 mii, 5 sute și 5 zeci →

2 Scrie numerele care au cifrele:

a) 4 la ordinul miilor, 4 la ordinul sutelor, 3 la ordinul zecilor și 1 la ordinul unităților →

b) 6 la ordinul miilor, 6 la ordinul zecilor și 8 la ordinul unităților →

c) 8 la ordinul miilor, 9 la ordinul sutelor și 4 la ordinul zecilor →

d) 9 la ordinul miilor și 9 la ordinul unităților →

3 **ACTIVITATE ÎN PERECHI.** Completează tabelele, ca în model:

a)

două mii trei sute patruzeci și cinci	**2 345**
trei mii șapte sute opt	
cinci mii opt sute treizeci	
șapte mii doi	
șapte mii patruzeci și șase	

b)

5 142	**cinci mii o sută patruzeci și doi**
6 904	
8 001	
9 703	
7 777	

4 Completează șirurile cu încă șase numere, folosind regula identificată.

a) 3 980; 3 982; 3 984; ; ; ; ; ; .

b) 7 627; 7 624; 7 621; ; ; ; ; ; .

AUTOEVALUARE ÎN PERECHI

Schimbă caietul cu cel al colegului de bancă. Verificați dacă ați rezolvat la fel. În caz contrar, discutați și lucrați împreună acel exercițiu. Puteți să solicitați ajutorul cadrului didactic.

Grilă de autoevaluare: FB 9-12 numere; B 5-8 numere; S 1-4 numere

Listă de control:

- Ai identificat regula șirurilor? DA NU
- Ai respectat ordinea scrierii numerelor? DA NU
- Ai completat corect șirurile de numere? DA NU

LIBRIS We know books

5 **ACTIVITATE ÎN ECHIPĂ.** Folosește cifrele 7, 2, 9, 4 pentru a scrie:
a) numerele de patru cifre: **b)** numerele pare de patru cifre diferite; **c)** numerele impare de patru cifre diferite;

6 Taie scrierea greșită, apoi scrie numărul în caseta alăturată.

a) trei mii o sută optzeci și doi – treimii o sută optzeci și doi

b) șase mii nouăsute douăzeci și unu – șase mii nouă sute douăzeci și unu

c) cinci mii trei sute nouă zeci și trei – cinci mii trei sute nouăzeci și trei

b) opt mii o sută treizeci și doi – opt mii o sută treizeci și doi

7 Scrie, cu litere, numerele date:

6 2 3 9 →

1 0 2 8 →

9 8 9 9 →

5 0 0 4 →

8 Scrie numerele formate din următoarele sume:

a) 4 000 + 500 + 30 + 2 =
1 000 + 100 + 10 + 1 =
3 000 + 400 + 60 + 9 =
7 000 + 600 + 50 +1 =

b) 9 000 + 900 + 10 =
5 000 + 500 =
4 000 + 30 + 7 =
8 000 +9 =

9 Scrie numere naturale de 4 cifre în care:

a) cifra unităților este 1; cifra zecilor este cu 2 mai mare;

b) cifra sutelor este 8; cifra miilor este cu 3 mai mică;

c) cifra miilor este egală cu cea a unităților.

10 Scrie numerele naturale cuprinse între 1 097 și 1 104.

11 **POT MAI MULT.** Scrie un număr natural de patru cifre, care îndeplinește toate condițiile date:
a) cifra unităților de mii este 5;
b) cifra sutelor este cu 3 mai mică;
c) suma celor patru cifre este egală cu 20.

LIBRIS We know books

Compararea numerelor naturale de la 0 la 10 000

1 Subliniază numărul cel mai mic din fiecare șir, ca în model.

a) 7 132; 8 315; 9 725; 3 100; 1 300; 6 290; 6 101; **1 299**;
b) 5 000; 6 423; 8 459; 1 001; 2 001; 8 923; 4 582; 1 000;
c) 4 053; 4 001; 4 400; 4 040; 4 004; 1 004; 4 006; 4 020.

2 Transcrie numerele; **a)** mai mari decât 2 067; **b)** mai mici decât 2 051.
2 070; 2 049; 2 100; 2 067; 2 076; 2 051; 2 015; 2 105; 2 041.

a) ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐ **b)** ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

3 **ACTIVITATE ÎN PERECHI.** Scrieți șase numere naturale de patru cifre, mai mari decât 3 896, dar mai mici decât 3 917.

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

4 Scrieți șase numere naturale de patru cifre, mai mici decât 7 304 și cel mult egale cu 7 289.

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

5 Folosiți cifrele 6, 1, 0, 5 pentru a scrie:

a) cel mai mic număr de patru cifre diferite; → ☐☐☐☐
b) cel mai mare număr de patru cifre diferite; → ☐☐☐☐
c) cel mai mic număr impar de patru cifre diferite. → ☐☐☐☐

6 **AUTOEVALUARE ÎN PERECHI.** Completează numerele cu cifrele potrivite pentru ca relațiile să fie adevărate, ca în model.

a) 7 2[2] 2 < 7 932
4 ☐ 85 > 4 685
3 62 ☐ = 3 629
5 ☐ 17 > 5 517

b) 4 ☐ ☐ 2 < 4 2 ☐ 7
9 4 ☐ ☐ > 9 45 ☐
☐ ☐ 89 = 3 ☐ 89
☐ ☐ ☐ 4 > 8 ☐ ☐ 4

c) 8 350 > 8 ☐ ☐ ☐
5 ☐ ☐ ☐ < 5 ☐ ☐ ☐
9 ☐ 3 ☐ > 9 3 ☐ 5
8 ☐ ☐ ☐ = ☐ 3 ☐ 7

Verificați, în perechi, dacă ați rezolvat corect exercițiile. Argumentați corectarea exercițiilor, dacă este cazul.
Grilă de autoevaluare: FB → a, b, c B → a, b S → a

7 **ACTIVITATE ÎN ECHIPĂ.** Completați casetele cu numere care fac adevărate relațiile, ca în model.

a) 7 520 < [7 552]
3 286 > ☐
☐ = 1 576
☐ > 4 089

b) 3 900 > ☐
7 250 < ☐
☐ > 3 899
☐ = 7 020

c) 1 584 < ☐ < 1 039
7 090 > ☐ > 6 838
☐ > 6 392 < ☐
☐ < 4 801 > ☐

8 **POT MAI MULT.** Subliniază numerele în care:

a) cifra zecilor este mai mare decât a unităților;
7 825, 9 810, 3 684, 7 973, 6 152, 4 322, 5 986, 3 170.

b) cifra unităților de mii este mai mică decât a sutelor;
8 153, 7 860, 2 915, 3 429, 7 625, 4 489, 3 002, 4 986.

LIBRIS We know books

Ordonarea numerelor naturale de la 0 la 10 000

1 Ordonează crescător numerele: 3 904, 7 053, 1 694, 5 398, 2 100, 3 870, 2 010, 8 001, 2001.

2 Ordonează descrescător numerele: 2 703, 8 914, 4 002, 2 004, 7 612, 9 390, 1 979, 9 791, 3 768.

3 **ACTIVITATE ÎN PERECHI.** Încercuiți coloanele în care numerele sunt scrise în ordine descrescătoare.

a)	b)	c)	d)	e)
7 349	5 480	2 008	6 070	1 978
6 150	5 370	3 950	4 916	9 500
2 884	4 160	7 610	3 258	8 734

4 **AUTOEVALUARE ÎN PERECHI.** Completează tabelul, utilizând cifrele 1, 9, 5, 8 pentru a forma numerele indicate.

Cel mai mic număr par	Predecesorul numărului par	Succesorul numărului par	Succesorul succesorului numărului par	Cel mai mare număr impar

Schimbă caietul cu cel al colegului. Dacă nu ați completat tabelul la fel, discutați și rezolvați împreună. Comparați rezultatele cu cele ale celorlați colegi. Completați ***scara de apreciere,*** având în vedere rezolvarea inițială.

→ 2 puncte (2p)

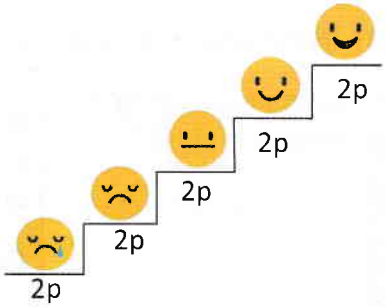

5 **ACTIVITATE ÎN ECHIPĂ.** Identificați regula și continuați șirurile cu încă cinci numere.

a) 3 4 1 6 , 3 4 1 8 ,

b) 8 1 5 3 , 8 1 5 6 ,

c) 5 0 0 5 , 5 0 1 0 ,

d) 2 3 1 0 , 2 3 2 0 .

6 **POT MAI MULT.** Scrie A sau F în casetele din dreptul afirmațiilor următoare.

Numărul 5 890 este succesorul lui 5 889. ☐ Cifrele numărului 5 678 sunt consecutive. ☐